

Budapest

VIII., József-körút 29.

KITARTÁS

KÖLCSÖNÖSEN SEGÉLYEZŐ EGYESÜLET HETILAPJA.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:
Helyben és vidéken postaküldéssel 12 korona.
Az előfizetők baleset általi halál, állandó vagy részleges munkaképtelenség esetére a Nemzeti Baleset Biztosító Részvénytársaságnál 2000 koronára vannak biztosítva.

A »Kitartás« című jótékonyági egyesület alapszabályait a nagymagyar királyi Belügyminiszterium 49.452/902. szám alatt jóváhagyta.

Az egyesület igazgatósága:

Elnök: benedekfalvi Dr. Luby Gyula máv. titkár és ügyész.
Igazgatók: Kubik Béla orsz. képviselő, szigeli Barthos Andor m. k. kereskedelemügyi titkár, Fábian Lajos mérnök, Horváth István mozdony-főszerező, Vécsey Frigyes máv. altiszt, Sándor Márkus máv. főkalauz.

Az egyesület tagjait megillető kedvezmények kivonata.

Az alapszabályokban meghatározott feltételek mellett az egyesületi tagok a következő kedvezményekben részesülnek:

1. Minden tag 60 éves koráig 4000 korona erejéig van baleset ellen biztosítva, még pedig:

a) Baleset folytán bekövetkező halál esetén 2000 korona erejéig,
b) baleset folytán beállott teljes vagy részleges munkaképtelenség esetén a tag 2000 korona arányában egy meghatározott százalék szerinti összeg erejéig.

2. A második évtől kezdve a tag nevének vagy kedvezményezettjének fokozatosan 2000 koronáig emelkedő haldíjazási segély fizetetik ki. Maga a tag, nevének elhalálozása esetén, fokozatosan 500 koronáig emelkedő segélyben részesül.

3. 15 évi tagság után a tag 1000 koronáig terjedhető előleget kap még életében, mely a halálozási segélybe annak idején betudatik.

4. Minden tag a belépéstől kezdve úgy peres, mint perenkívüli ügyekben az egyesület ügyészsege által díjtalanul képviseltetik.

5. Az egyesület »Kitartás« című hetilapja minden tagnak már a belépéstől kezdve díjtalanul megküldetik.

Mindeme kedvezmények fejében az ezentúl belépő új tagok, ha belépésük alkalmával 30-ik életévüket még be nem töltötték, állandóan havi 3 koronát, ha belépésük alkalmával 38-ik életévüket még be nem töltötték, állandóan havi 3 korona 40 fillért, és ha 44-ik életévüket még be nem töltötték, állandóan havi 4 koronát fizetnek tagsági díj címén.

Beiratási díj egyszer s mindenkorra 2 korona.

Aki 44 éves elmúlt, az tagnak többé fel nem vétetik.

Az egyesület minden egyes tagja 60 éves koráig állandóan biztosítva van baleset ellen.

Minden baleset, megtörténte után legkésőbb 24 óra alatt, okvetlenül bejelentendő.

Segélyezések kimutatása.

Halálozási segélyek.

Lapunk 1. számában kimutatott segélyösszeg 42.650 korona.

Balesetsegélyek.

Lapunk 1. számában kimutatott segélyösszeg 16.676 korona 66 fillér.

Olvasóinkhoz.

Folyó évi január hó 1-ével új előfizetést nyitunk lapunkra mindazok számára, akik egyesületünknek nem tagjai, de akik úgy a balesetbiztosításnak kedvezményében, mint egy komoly és tartalmas hetilap hasznos, szórakoztató olvasmányában részesülni akarnak.

Lapunknak eddig megjelent számai tesznek tanubizonyságot róla, hogy ilyen komoly, tárgyilagos és tartalmas egyesületi közlöny — legalább ebben a szakmában — ez idő szerint nincs sehol az országban. De nincsen olyan lap sem, amely a balesetbiztosítás kedvezményét mindenkinek, kivétel nélkül, oly olcsó árban nyújtaná, mint a mi heti közlönyünk.

Nem egyesületi tagok részére a lap előfizetési ára havonként egy korona. Ennek ellenében megkapják az előfizetők a minden vasárnap megjelenő lapot, és a »Nemzeti Baleset-Biztosító Részvénytársaságnál« 2000, azaz kétezer koronáig vannak biztosítva, halált okozó vagy állandó és teljes munkaképtelenséggel járó baleset ellen, szintugy ezen 2000 korona arányában minden olyan baleset ellen, amely részleges, de állandó rokkantságot okoz. Erről a biztosításról minden előfizető — aki nem a »Kitartás«-egyesületnek tagja — egy külön biztosítási kötvényt kap.

Ezen lapelőfizetés nem tévesztendő össze magával az egyesületi tagsággal. Mert az egyesületi tagok úgy mint eddig, továbbra is díjtalanul kapják a lapot és az azzal járó összes kedvezményeket. Akik pedig még nem egyesületi tagok, de a lap élén felsorolt kedvezményeket óhajtják elérni, azoknak nem elég csak magára a lapra előfizetniök, hanem szabályszerű felvételiigazolvánnyal az egyesületbe való felvételt kell kérelmezniök.

Egyesületünknek minden egyes tagját fel-

kérjük, hogy a lapot minél szélesebb körökben ismertessék, megkedveltessék és ezzel nemcsak az egyesületnek, hanem önönmaguknak is hasznot hajtsanak. Mert az egyesületnek terjeszkedése és megerősödése minden egyes tagnak megerősödése egyuttal. Különösen a bizalmi férfiakat kérjük, hogy úgy a lapnak, mint az egyesületnek érdekeit ebben az irányban is karolják fel és terjeszték, a kellő felvilágosításokat, útbaigazításokat minden irányban megadják s a lap külön előfizetési díjait szokás úton juttassák az egyesület pénztárához.

Ujból hangsúlyozzuk, hogy nem egyesületi tagok részére az előfizetési díj — baleset ellen való biztosítással együtt — havonként egy korona, negyedévenként három korona, félévenként hat korona, egész évre pedig tizenkét korona.

A máv. alkalmazottak fizetésrendezése.

A mint már multkori cikkemben említettem, a fizetés-rendezésről szóló eddigi híresztelések inkább óhajok voltak, mintsem a valósnak megfeleltek volna és biztosan ma is csak annyit lehet mondani e rég szükségessé vált jogos igények kielégítéséről, hogy a fizetés-rendezés ez év folyamán, még pedig visszaható erővel, életbe fog lépni; de a módozatról és arányokról csak a legmagasabb ténnyezőknek van tudomása.

A költség-előirányzatban az egyes szolgálati ágakra elosztott összegek azonban oly csekélyek, hogy a legszerényebb reménykedést is csalódás fogja érni, ha csak még más, eddig nem említett források felhasználása mellett némi pótlás nem járul hozzájuk.

Végre-valahára tehát a megoldás küszöbéhez értünk; de itt már zárt ajtók előtt állunk és hiábavaló erőlködés volna azokat fessegetni.

Nem is szándékom tehát tervezgetni és reményeket kelteni, nehogy egyik-másik csalódásának keserűségével szemrehányásokkal illessen. A rendszeresített állásokban levők érzék be azzal a tudattal, hogy jól vagy rosszul gondoskodva lesz róluk.

Nem is erről akarok én most beszélni, mindezt csak bevezetésnek használtam fel, hogy tulajdonképeni tárgyamra áttérhessek. Vannak ugyanis a vasutnak olyan alkalmazottai is, a kik sokkal jobban rászorulnak az anyagiak rendezésére, mint az előbb említettek nagy része. Ezek alatt mindazokat értem, kik nincsenek abban a szerencsés helyzetben, hogy kinevezéssel birnának, hanem napdíj és naphér mellett huzzák a nehéz igát sok esetben a — kinevezettek helyett is. Ezeknek egy része kérvényezett ugyan, de eredménytelenül. Pedig az ő kérelmeik úgy hangzottak el, mint vészkiáltások, mint a kétségbeesés utolsó feljajdulása a halál küszöbén. Nem támogatta őket senki, nem hallgatta meg senki! A többi nem is kért semmit, hanem néma megadással tűri tovább sorsát.

Ezeket nem segít senki, ezeknek a sorsával nem foglalkozik senki. Pedig hálás tér nyílnék annak, a kinek sikerülne ezeknek az embereknek tűrhető sorsot teremteni, mert az ő nevéhez fűződnek számtalan nyomorgó család jólétének megteremtése. Hallottam ugyan valamikor egy nyugbérintézet létesítéséről és más hasonló tervezetekről; de ezek már évek óta az igazak álmát alusszák, mert más fontosabb teendők annyira igénybe veszik a kezdeményezőket, hogy — segítő kezek hiányában — nem foglalkozhatnak ilyen ügyekkel.

Pedig méltányos dolog lett volna ezeknek a legszegényebb vasuti alkalmazottaknak ügyét is felkarolni. Nagyon is beilleszthető lett volna ez is az általános rendezésbe, ha a vasuti testületet nem osztályos érdekek önzése vezette volna a mozgalom megindításánál. Ezt pedig azért mondom, mert tanuja voltam annak a nagy küzdelemnek, mikor a hivatalnok, az altiszt, a szolga külön-külön elégtelenkedett, méltatlankodott és végre alázatosan kérvényezett sorsának javítása érdekében. Ekkor azt is tapasztaltam, hogy az emberek zöme a jobban vagy kevésbé megérdemelt rangbeosztások szerint osztályozta egymást és e szerint kívánta a maga számára előnyöket — a mások rovására. Láttam

a tehetséget kis állásokban szerénykedni és belebotlottam a szellemi üresség göggyébe, mely féltékenyen határolta az alkalmazottak osztályozását rangfokozatok szerint és jogosulatlan érdekeit féltve, a kisebb javadalmazásu kartársak legjogosabb kérelmeinek meghallgatását is ellenezte.

Egyszóval alkalmam nyílt belepillantani abba a mindent letipró lelketlen önzésbe, mely ebben a nagy testületben uralkodik. Mindenki csak a maga érdekében beszélt, de az összesség érdekében senki. A hivatalnok nem is akart azokra gondolni, akik vele a szolgálat minden nehézségeit megosztják; nem mint feljebbvalója, érdekeinek védője mutatta magát ezen mozgalomban, hanem olyannak, mint aki a terhek osztályosává kíván maga mellé mindenkit; de az előnyökből nem juttat senkinek semmit.

Ha tehát ez a mozgalom — a mit nem lehet tagadni — teljes kudarcot vallott és még rokonszenvet se kelthetett sehol, főképp csak annak tulajdonítható, hogy minden nemesebb, magasabb intenczió híján volt és kiritt belőle az egyéni önzés törpesége. Ellenben ha kiinduló pontjául az összes alkalmazottak jogos érdekeit felkarolta volna, és a vezetésre hivatott magasabb értelmiség ennek megfelelően teljesítette volna hivatását, akkor talán nem állanánk ma ilyen törpe eredménynyel szemben.

A veréb.

— Rajz az állatvilágból. —

Mint fékevesztett paripa száguld a fagyasztó szél a puszta sikon keresztül, s megszaggatja a megdermedt föld fehér takaróját. Eltűnt a hullámzó aranykalász, lehullt az utszéi fák levele; nincs virágszőnyeg, nincs dalos madársereg! Egyetlen élő lényt sem látni sehol, mind védhelyre menekült a zord idő elől, s még a varjak is szótlanul röpködnek a magasban, és küzködnek a dühös széllel.

Ah, mily jó ilyenkor a meleg kandalló mellől nézni, hogy röpködnek a kövér hópelyhek; mily jó hallgatni a dühöngő szél nótáját, mely meg-megrázza az ablakot, mintha irigyelné, hogy nem üzhet el a meleg helyről, és sikoltva rohan tovább.

De ime, az uton, a kerékvágásban mozog valami. Mi lehet az? Ah, szegény pára! Ismerem már. Hogy felborzalja tollát, melyet a metsző szél össze-visszakuszál, hogy emelgeti a hidegtől piros lábaeszkait, s néha-néha egy jobban kiálló rög mellé huzza magát, hogy a szél ne érje. Hova lett hetykesége, hova lett vig kedve, hova veszekedő, torzsalkodó természete. Bizony ezeket elvitte magával a szép idő. Bezzeg a jobb időben nem is gondolt arra, hogy az ut szeméjében vájkáljon; de minek is, ott volt a piros cseresznye, az érett kalász, akár könyökig duskálhatott bennök; de meg is válogatta, mert csak a

javát szedegette mindennek, hisz oly bőségben volt minden, hogy azt sem tudta, melyikhez nyuljon előbb. Hej, be jó volna még most az aljának alja is, még ez is lucullusi ebéd volna számára.

De mit tehet ő szegény róla? Ő nem az oka ennek, hanem — mint a költő oly szépen mondja — az ősz, mert ez:

»... olyan gondatlan rossz gazda:
A mit a kikelet
És a nyár gyűjtöget,
Ez nagy könnyelműen mind elfecsérel,
A sok kincsnek a tél csak hült helyét leli.«

Talán már kíváncsiak is önök megtudni, kiről beszélek én? Hát bizony senki másról, mint az önök egyik jó ismerőséről: a szürke, ütött-kopott ruhájú verébről.

Bizonyára hallottak önök a párisi gaminról melynek halvány másolatai a mi utcáinkon lábatlankodnak, s a nemes lábtyűművészetnek leendő »bacca laureatusai«: a czipészinasok, pardon! tanoncok! A mi a gamin az emberek között, az a veréb a madarak között. Valamint azok mindenütt megjelennek, hol valami tréfát, bohóságot kell elkövetni, úgy a verebek is. Ha valahol valami torkoskodni való akad, már ott van. Még alig pitymallik, mikor a földmives még ágyán pihen, ő már künn van a mezőn és arat; ha az udvaron a baromfiaknak eledelt szórnak, neki nem szabad hiányoznia, sőt a legjobb falatokat csipi el, s oly mérvű vakmerőséggel rendelkezik, hogy még a vitéz kakas előtt sem hátrál meg. Ő tudja meg legelőször, ha a kertben érik a cseresznye, s a legelsőből lopja el a részét. A verebek, mint az utcai gyerkőczök, mindig lármáznak, veszekesznek egymás között, de az idegen ellen egyetértők, mindenütt otthon vannak, s ha egyik helyről elkergetik, néhány lépéssel odább ismét leszállnak; szemtelenek, ha megtürik őket, de minden pillanatban gyáva menekülésre készek.

A veréb azon könnyen élők fájához tartozik, kiknek jelszavuk: nem vetni, de aratni! Hadd dolgozzék más, a szorgalom és munkálkodás eredményéből azért neki is jut, ha jó szerével nem, hát más uton. A földmivelőt és város-építő embert mindenüvé követi; a hol ezek megtelepednek, azonnal otthon van ő is. Kosmopolita a szó szoros értelmében. Ubi bene, ibi patria.

A veréb és fecske az embernek szabadon élő házi állatai lettek, de mindegyik a maga módja szerint. A fecske nem kíván mást az embertől, mint hogy megtürje házában. Bizalmasan közeledik hozzá, fészket alacsonyan rakja, s kicsinyeit az ember szeméi előtt neveli föl, mert bizalomért bizalmat remél. Ő nem arat ott, hová nem vetett, sőt a sok kártékony rovar elpusztításával hasznot hajt.

Egészen más a veréb. Ő is közeledik az emberhez, de legtöbb esetben más czélből, mint a fecske. Nem sokat törődik azzal, szívesen látja-e háza közelében, mégis közel ahhoz rakja fészket, csak hogy jó magasan, a falrepedésekbe, tornyokba, kémények alatt, egész biztonságban, mintegy kémlelő helyen, honnét rabló-kirándulásait intézi, és hová elkövetett gonoszítottai után vigan s nagy zajjal menekül.

Lakótársával, a fecskével sem tud békességben élni, mert ha megtetszik neki szépen épített fészke, nem sokat teketóriáz, hanem brevi manu kiveri a házából, és maga helyezkedik bele. Nem hiába az emberek közt forog, a jus fortioris, az

erősebbnek joga előtte is ismeretes, s érvényesíti is a legrövidebb uton. Szemtelenül betolakodik a fészekbe, s daczára a szülők kétségbeesett jajainak, tojást, fiatalokat s mindent, a mit csak benne talál, irgalom nélkül kihány, és egész kedvteléssel nézi a siránkozva röpködő madarakat, melyek a megszentelt helyet és meggyilkolt gyermekeiket még sokáig körülrepdesik.

De nemcsak a fecskéhez, hanem a magához hasonlókhöz sem valami szeretetreméltó. A legcsekélyebb ok elégséges arra, hogy veszekedést kezdjen, s ilyenkor nagyon goromba és engesztelhetetlen. Addig tépi, addig úzi, hajtja ellenfelét, míg megugrasztja, és ekkor nagy csirregés-cserregés között ugrál a háztetőn, vagy ágról-ágra.

Bezzeg másként van télen! Alig lehetne ráismerni a verőfényes napok hetyke ficzkójára. A nyomoruság meggyötri, alázatos lesz, s mint egy kis koldus, álldogál az ajtó előtt, és várakozik az irgalmas kezek alamizsnájára.

Egyik télen figyelemmel kísértem egy verébcsaládot. Lakásom ablaka fölött néhány, a tűzoltáshoz szükséges veder lógott, s ezek egyikét szemelték ki éjjeli szállásul. A mint esteledni kezdett, egyenként röpültek a veder nyilásába. Legelőször az öreg szállt bele, utána a többiek, és rövid ideig tartó zajgás után szépen elcsendesedtek. Mintha csak rendet csinált volna az öreg közöttük, s ilyenformán szólt volna hozzájuk: »No most már csendesen legyetek! Ne fészkelődjétek, hanem szedjétek lábaitokat magatok alá, és dugjátok fejeteket szárnyatok alá. Te, ne fészkelődjél, ne izegj-mozogj, hanem szorulj közelebb, hogy melengethessük egymást, mert kutya-hideg van. Ugy, és most aludjatok szép csendesen, mint jóra való verébhez illik!«

El is csendesedtek, s aludtak reggelig. Ezalatt sűrűn hullottak a kövér hópelyhek, s vastagon födtek be a fagyos földet. Alig hogy pitymallani kezdett, ők már fölébredtek, és egyenként repültek ki szellős nyoszolyájukból. Hideg volt, csakugy csikorogott, de ez mégsem tartá vissza őket, hogy reggeli toilettejüket el ne végezzék. Belementek a vakító-fehér hópelyhek közé, rövid csőrükkel megberzengették szürke, pelyhes ruhácskájukat, szárnyaikat megveregették a fehér kristályban, úgy puczoválták, úgy tisztogatták magukat.

Fürdés után a reggeli kereséséhez láttak, melyre bizony nem valami nagy reményök lehetett, mert a hóréteg elfödte még azt a csekélyt is, mit még találhattak volna. Odasompolyogtak a csatorna nyilásához, megnézendők, talán akadt valami annak rácsán, talán lesz ott egy kis falni való. S mindezt oly csendesen, oly hallgatagon tették, mintha szólni sem tudtak volna, mintha nem is ők lettek volna a máskor oly lármás, zajongó nép. Ha már nem találtak semmit az udvaron, kiröpültek az utcára, a kocsi-utra, hol a kerékvágásban mégis csak akad egy-egy kövérebb falat. Így ment ez napról-napra, míg a hideg tartott, s este ismét együtt voltak nyomoruságos lakásukban.

Mikor a tavasz lehe végigreszket a levegőben, s a nap melegebb sugarakat lövell a földre, mikor a természet kibontakozván téli álmából, mindenféle mosolyog: akkor vége van a nyomornak, el van fedve minden baj, el az alázatosság, el a koldus-természet. Ismét a régi zajongó, veszekedő, torzsaladó természet lép előtérbe.

A verebek már márcziusban fészket raknak. Itt is kitűnik, hogy csakugyan paraszt, mert fészke ép olyan, mint egy nyomoruságos paraszt vityilló. Nincs abban izlés, nincs abban egy szikra művészet sem, csak ugy átabotában van összehányva minden. Mindenféle kócz, szőr, haj, toll, apró rongy-darabok, száraz fűszál jó nekik; nem igen válogatóság, hanem a mit csak használhatónak gondolnak, összeszedik és haza czipelik szegényes rejtekökbe, egy falrepedésbe, vagy az eresz nyílásába, vagy egy elhagyott, gazdátlan fészkebe.

Mikor még a többi madarak rá sem gondolnak, a veréb már tojáson ül. A hideg szél még végig végig rohan és sivit a mezőn, berken keresztül, s a tavasz első gyermeke, az ibolya, még nem meri fejceskét kidugni, őt már családi gondok kötik le. Nem sokára 5—6 sárga szájú, csupasz verébfű nyujtogatja fejét a fészkek szélén, s türelmetlenül leskelődik az élelemmel visszatérő szülőkre. Van ekkor sürgés forgás, van röpködés, hogy az éhes fiókknak száját betömhessék! A szülőknél föl kell használni minden ügyességöket, hogy elfoghassák a bogarakat, föl kell használni minden találekonyosságukat, hogy föllehessék a pondrókat, mert leginkább ezekkel táplálják kicsinyeiket.

Ha az első költés szárnyra kelt, a boldog szülők elröpülnek sárga csőrű kicsinyeikkel, és lármázva tanítják meg őket az első falatok feldarabolására, az ereszek alatti bujkálásra, a légben való lebegésre és sok más madármesterségre. Egy-egy verébpár 15—18 polgárral szaporítja a veréb-társadalmat, s e szerint nem kell félni attól, hogy egyhamar kiveszzen.

És most, miután ennyit beszéltem a veréb jellemhibáiról és büneiről, méltányos, hogy igazságot szolgáltatassunk neki. Ha lop, ha veszekedik, torzalkodik is, rossz tetteit ismét bőségesen jóváteszi. Tolvajnak, szemtelennek, tolakodónak mondják, s s így elítéleltől azon károkat, melyeket ősszel okoz, sokkal nagyobbban hirdetik, mint a hasznot, melyet tavasszal és nyár kezdetén a rovarok, férgek pusztításával, télen pedig a különféle gyommagvak fölszedésével hajt. Ha ezt meggondoljuk, nincs-e némi joga arra, hogy a gyümölcsből, melynek megmentéséhez hozzájárult, csekély részét kivegye?

Mi városiak egészen más szemmel nézzük őt, s épen kihívó, kötekedő természeténél fogva sokkal inkább közelebb áll hozzánk, mint bármely más madár, és sajátos életmódjánál fogva utczáink állandó alakja, mely gazdasági viszonyai és sorsának változandósága által nagyvárosi polgárrá lett, s mely, daczára a jégnek, hónap és viharnak, utczáinkon majdnem egyedüli képviselője a szabad madáreltetnek.

A körülményeket nagyon hamar ki tudja ismerni, mert okos, a hol kell, s bizalmas a maga helyén, szeretetreméltó társ, vidám pajtás, társaságkedvelő és emberbarát. Az emberrel különben is nem egy közös vonása van, s megérdemli azt a csekély szeretetet és részvétet, melyért hozzánk fordul, ha künn a téli fürgetegben meztelen lábcskáival tipeg a hóban, s mint egy néma koldus, egy kis alamizsnáért eseng.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

Mulatság. A M. Á. V. északi főmühely alkalmazottainak »Törekvés« című dal- és önképző egyesülete ez évben is tánczczal egybekötött műkedvelői előadást rendezett Kopácsy Erzsike, Vollek Gizella, Maliár Margit, Grandtner Juliska, Accipiter Gizella, Reviczky Emma, Markovits Erzsébet és Kovács Margit kisasszonyok szíves közreműködése mellett. A mulatság érdekében még Sztodola János, Reichenfeld Jenő, Gyórfi Sándor, Klement Antal és ifj. Dunner Antal urak is eredményesen fáradoztak, de az estély erkölcsi és anyagi sikeréhez a rendezőség is nagyban hozzájárult. Sztodola János urat a mulatság érdekében kifejtett fáradhatlan buzgalmaért ugy a műkedvelők mint az egyesület is megfelelő feliratu babékoszorúval és szép emléktárggyal ajándékozta meg. A fényes sikernek legjobb bizonyossága, hogy az első négyest 100 pár tánczolta és az általános jókedv reggelig együtt tartotta a válogatott közönséget.

A moszkvai rendőrfőnök kalandja. A minap két hónapi szabadságra küldték Trepov tábornokot, Moszkva város retteget rendőrfőnökét. Ennek a szabadságolásnak a történetét így mondja el egy angol lap: A tábornok a minap gummikerekű kocsin sebesen végighajtatott Moszkva főutczáján; a kocsit telefecskendezte sárral a járókelőket. Egy ur, a ki egy nővel ment, kinyitotta az esernyőjét s védelemül maga elé tartotta. Amellett fölemelte a kezét s azt mondta, hogy ne hajtsanak oly gyorsan. Trepov tábornok rögtön elfogatta a vakmerőt. A póruljárt gyalogjáró azt mondta, hogy idegen lévén, engedjek meg neki, hogy feleségét hazakisérje a szállóba. Megengedték, azután készséggel ment a rendőrségre. Ott azt kérte, hogy mielőtt elzárnák, hadd küldjön el egy táviratot. Leült s a következő táviratot szövegte meg: »Pleve tábornok belügyminiszter, Pétervár. Az ülésen nem jelenhetek meg. Trepov letartóztatott. A vitebszki tartomány főkormányzója.« A rendőrtisztek megrémültek s Trepov azonnal elrendelte a főkormányzó szabadonbocsátását, sőt maga is elment a szállóba, hogy bocsánatot kérjen. A főkormányzó azonban maga elé sem bocsátotta. Az esetről értesült természetesen a belügyminiszter is, a ki Trepovot két hónapi szabadságra küldte.

Amerikai reklám. Egy bosztoni kiadó, Bernard Richards ezelőtt másfél hónappal pályázatot hirdetett arra: ki találja ki, hogy a Brown Book című folyóirat, melynek ő a tulajdonosa, hány példányban jelenik meg. A pályázó numerust természetesen egy évi előfizetési díjról szóló nyugta hátára kellett írni: a nyertesnek kitűzött jutalom egy életfogytiglan élvezendő 1500 koronás évjáradék volt. A szerencsés nyertes egy özvegyasszony volt, Rich őrnagy özvegye, a ki Eaton-Rapid-ban lakik. Hogy melyik volt a nyertes szám, azt nem közli a Brown Book, de hogy nem volt kevesebb az igazinál, az legalább is valószínű.

Egy újból felfedezett mastodon-váz. Észak-Amerikában Little-Britain melletti ásatások közben mastodon-csontvázra bukkantak, az őskor ezen óriás állatának csontjaira, melyet Mastodon giganteumnak neveznek. A váz csaknem teljesen ép. Koponyája 135 centiméter hosszú, 84 cm. széles és 87 cm.

magas. A két szem közt levő hosszúság 70 cm. Négy szemfoga nyolczszögű, s egy-egy 21 cm. nagyságu. Az egyik első lába $2\frac{1}{3}$ méter hosszú és 75 kilogrammot nyom. Egy tuczatnál több csigolyát találtak, melyek 30—48 centiméter hosszúsággal bírnak. Az egész felfedezett váznak súlya 300 kilogramm.

A ki az orrával játszik a zongorán. Mozart és Haydn, a híres, s eddig még tul nem szárnyalt zeneművészek egykor együttesen voltak egy nagy ebédre hiva. Ebéd után Mozart, ki egyszersmind vidám társalgó, s e pezsgőnek nagy kedvelője volt, így szólt Haydnhoz:

— Fogadjunk tiz üveg pezsgőbe, hogy egy olyan darabot irok, melyet ön nem tud lejátszani.

— Tartom a fogadást, válaszolt nevetne Haydn.

Mozart az íróasztalhoz ül, néhány hangjegyet vet a papírra, s aztán a rögtönzött szerzeményt átnyújtja Haydnnak. Ez elcsodálkozik a szerzemény könnyü volta felett, leül a zongorához, s így szól:

— Ugy látszik, Mozart minden áron pezsgőt akar fizetni!

S azzal eljátszsa az előjátékot, de egyszerre megáll, s így kiált fel:

— De hát hogy játszszam el ezt? Mind a két kezem a legszélső billentyűket veri, s egyidejűleg egy középső hangot kell megütnöm.

— Ez zavarja önt? — szólt Mozart, nos hát nézzen ide, majd eljátszom én.

Leül a zongorához, eljátszsa az előjátékot, s midőn a mondott helyhez ér, hol a kezek a szélső billentyűkön mozognak, orrával üti meg a középső hangot. Lett nagy kacaj. Haydn ugyanis pisze orru volt, mig Mozart jókora hosszú orral rendelkezett.

Mit tehetett mást Haydn, mint megfizette a tiz üveg pezsgőt.

Egy nagylelkű férj. A berlini társaságban három év előtt nagy feltűnést keltett egy válópör. Egy mérnök adta be a válókeresetet felesége ellen, aki egy könyvelővel megcsalta, természetesen a törvényszék elválasztotta tőle. Az asszonynak, aki szegény családból származott, nagylelkűségéből három ezer márkát ajándékozott a férj. Ezzel a pénzzel a szerelmes pár Amerikába vándorolt, ahol a könyvelő feleségül vette az asszonyt és azóta nem adtak magukról életjelt. Most a mérnök, aki időközben szintén megházasodott, levelet kapott régi feleségétől, amelyben elpanaszolja, hogy mostani férje, akivel annak idején vétkezett a mérnök ellen, elhagyta őt és eltűnt nyomtalanul. Nagy nyomorban van azóta, beteg és arra kéri a mérnököt, hogy legyen még egyszer nagylelkű és küldjön neki utazási költséget, hogy hazájába mehessen meghalni. A mérnök erre, egyetértve második feleségével, ötszáz márkát küldött neki és ingyenhelyet szerzett egy szanatóriumban. Ennek a második nagylelkűségének már nem lett semmi haszna, mert a pénz azzal a megjegyzéssel kapta vissza, hogy a bűnös asszony időközben meghalt.

Napoleon vadászkalandja. Egy párisi lap érdekes anekdotát mond el I. Napoleonról, amely vadászat közben történt meg vele. A császár kedvenc vadászterülete Compiègne mellett volt. Egy napon éppen ott cserkészett Napoleon, amikor hirtelen zajt hallott egy bokor mögött; be sem várva, hogy a vad látható legyen, rásütötte a fegyverét. Hatalmas kiáltás volt a felelet.

— Ördög és pokol! Átkozott szamar! — kiáltott egy hang a bokor mögül, aztán előbukkant Duroc marsall vérző háttal.

A császár nagyon restelte s fájlalta ügyetlenségét és odasietett kedvelt marsalljához.

— Szegény Duroc, bocsáss meg nekem, ez az első eset, hogy ilyen bátor katona, mint te, a hátán kapott sebet.

Szerencsére a császár fegyvere csak söréttel volt töltve s mindössze három apró szem ment a marsall hátába. Három nap után már be is hegedtek a sebek.

Egy este — pár nappal ez után a vadászkaland után, — a császár piquetirozott kedvenc marsalljával a compiégnei kastélyban. Ekkor a császár gyönyörű művü arany burnószelenczét vett elő, a melynek lapján három pompás briliáns ragyogott a művészi diszítések közt.

— Ugy-e, Duroc, te szereted a burnót? — kérdezte a császár marsallját. — Akkor hát kóstold meg ezt és tartsd meg mindjárt a dobozát is

— Oh, Sire, milyen jóság! — felelte Duroc.

— Semmi köszönet, — mondta Napoleon. — Ez csak az átkozott szamárnak az emléke.

Mindhalálíg ujságíró. A mult század negyvenes éveiben Páris legkitünőbb riportere volt Matthieu Donzelot. A minapában megjelent életrajzának érdekes része a következő: a februári forradalom idején, amikor az utca népe vívott elkeseredett harcot a nemzeti gárdával: Donzelot a Panteon-téren állott s szorgalmasan jegyzette golyó- és kőzáporban az ütközet érdekesebb részleteit. Valamelyik arra menekülő barátja rákiáltott:

— Szerencsétlen, mit keres maga itt? Meneküljön, amig nem késő!

A jó szóra azonban Donzelot nem hallgatott, nyugodtan nézte az óráját, hogy perczről-perczre ellenőrizhesse a csata fejlődését. Majd kétségbesett barátjához fordult s így szólt:

— Isten ments! Ezt a kitünő helyet én el nem hagyom. De ha szivességet akar tenni, vigye el ezt a kéziratot a szerkesztőségbe s mondja meg egyuttal, hogy itt maradok, várom az események folyását s nemsokára megint küldök kéziratot.

Egy órával később az utcai harc tetőpontját érte el. A gárdisták kartácsal lőttek a népre. Donzelot-t mellén érte egy golyó. Az odasiető orvos megkérdezte:

— Megsebesült?

— Meg, — felelte Donzelot, — még pedig, ugylátszik, veszedelmesen, mert nem tudok irni.

— Most nem arról van szó. Majd bekötöm a sebet.

— Ne siessünk annyira, doktor ur. A hivatás az első. Az enyém pedig az, hogy a megtörtént dolgot elbeszéljem. Ha valamit tehet értem, legyen szives a jegyzeteimet kiegészíteni. Az utolsó lap szélére tessék még ezt odairni: »Délután három óra husz percz, a nemzeti gárda tüzésége kartácsal lőtt a népre. A tömeg megfutott, s az ütközet színhelyén tizenhárom sebesült s egy halott maradt.«

— Sebesülteket látok, de hol a halott? kérdezte csodálkozva az orvos.

— A halott, szólt Donzelot, én vagyok. És — meghalt.

SZÉPIRODALMI RÉSZ.

A rejtelmes sziget.

Regény. Irta: Verne Gyula, átdolgozta: Szász Károly.

ELSŐ RÉSZ.

A lég hajótörtei.

Első fejezet.

A hajótörés

- Emelkedünk?
- Ellenkezőleg, alászallunk.
- Sőt, engedelmeivel Cyrus ur, sokkal rosszabb: esünk.
- Az istenért, dobjátok ki a tulsulyt.
- Ime, az utolsó homokzsák is ki van már ürítve.
- Emelkedik-e a léghajó?
- Nem.
- Mintha hullámverődést hallanék.
- A tenger van csolnakunk alatt.
- Alig ötszáz lábnyira.

E beszélgetés egy léghajóhoz kötött csolnakocskában folyt. Egyszerre egy hatalmas hang reszketetete meg a levegőt s e parancsoló kiáltás hallatszék: — Ki mindennel, a mi sulyos! Mindennel! Istené az irgalom.

Az 1865-iki tavaszi napéj-egyenlőség az év e szakában nem ritka viharok egyikét, de rendkívüli mértékben hozta magával. Hallatlan irtózatot vihar dühöngött, megszűnés nélkül márczius 18-ától 26-áig. A föld egész éjszakai félgömbjén, Európában, Amerikában, Ázsiában a legborzasztóbb pusztításokat tette; erdőket tépett ki, városokat forgatott föl, a folyamok által megszagattatta partjaikat s jaj volt a hajónak, melyet nyílt tengeren ért.

S pedig a száraz és a tenger veszedelmei, ily viharban, még türhetők a lég veszedelmeihez képest; s ezeknek volt kiteve egy szerencsétlen léghajó azon márczius 23-án, a Csendes Óceán végtelen árja fölött. E szerencsétlen léghajót egy fölkapart levegőből sodrott légoszlop tánczoltatta a hegyén s ellenállhatatlan erővel és gyorsasággal ragadta magával, majd fölkapta, majd oldalára fektette, majd egyszerre pofon ütötte, hogy lenge fala, mint az erősen megütött hólyag, kirepedt belé.

A léghajóról szokás szerint kosár függött alá, s abban öt ember ült. Kik voltak, honnan jöttek, hogy mertek ily viharban légi utra kelni: mindjárt elmondjuk, — nézzünk utána először: mi lesz belőlök?

— Nincs már semmi kidobni való? — kérdé az utas, a ki főnek látszott a többi között.

— Nincs egyéb, csak tizezer frank, aranyban, — volt a felelet.

— Ki vele! A következő perczen az is a tengerbe esett.

Mert a tenger, a sik és szigettelen tenger fölött lebegtek és pedig nem is távolabb, mint négyszáz lábnyi magasságban. Könnyen ki lehetett számítani, hogy ha sikerül is még néhány óra hosszant esésüket elhárítani, — kikerülhetetlen az.

Az aranyyal terhelt zacskó kidobásával a

léghajó egyszerre, észrevehetőleg emelkedett. A léghajó minden perczen tökéletes egyensúlyban van a légkörben; s mint az egyensúlyban álló, de érzékeny mérleget a legcsekélyebb tulsuly, vagy sulyhiány, egyszerre fölbillenti, a léghajó azonnal megérzi a legcsekélyebb sulyváltozást is.

Az emelkedés azonban nem soká tartott; s a gáznak a léggömb repedésén elillanásával ismét csak sülyedni kezdett.

Csak egyben lehetett még reménységök. Léggömbjüket, a mellett, hogy folyvást sülyedett, az irtózatot erejü vihar folyvást roppant sebességgel ragadta tova délnyugoti irányban, a merre tudniillik, a földszarktól rézsutosan az egyenlítő felé, a szél áramlata tartott. S e sebes rohanásban, lehet, hogy mire a tenger színét érték — valamely szárazhoz vagy szigethez fognak érni, bár annak még most semmi nyoma sem látszék. Érdekekben állt tehát a végleges alábukást mindaddig késleltetni, míg szárazzat nem pillantanak meg.

Semmi kidobni való nem volt már a kosárban. Az öt emberen kívül még csak egy — eb volt benne; de ez végre csekély sulylyal birt s aztán szintén élő, sőt okos lény volt; azt kidobni ép oly kegyetlen, mint hiu és sikertelen lett volna. Arra hát nem is gondoltak. Hanem ott volt még maga a kosárcsónak, mely aránylag tetemes sulylyal birt. A léggömb hálózatába kapaszkodtak (a kutya sem volt ügyetlenebb az embereknél) s a kosár köteleit elvagdosták. A kosár is a tengerbe zuhant, s a léghajó egyszerre néhány száz lábnyira szökkenett föl.

Ez azonban az utolsó volt, a mit tenni még tőlök függött. Most már csak az Isten segíthetett rajtuk; egyedül nála volt az irgalom, mint ama hang mondá, mely az előbb hallatszék. Ők azt halálfelelem nélkül, férfias elszántsággal s azzal a nyugalommal várták, mely a halálos veszélyvel szemben csak annak sajátja, a ki tudja, hogy maga már mindent elkövetett, a mit csak tehetett.

Délutáni négy óra volt. A léghajó ismét csak négyszáz lábnyi magasságban röpült a szél szárnyán a tenger fölött. Egyszerre a kutya élénken kezdett ugatni.

— Top valamit látott, — szolt az utasok egyike, a Top (igy hitták a kutyát) gazdája.

— Száraz! Száraz! — kiáltott egyszerre egy erős hang, ugyanazon utasé, kit a kis társaság fejének néztünk előbb.

Ugy volt! Azon irányban, melybe a vihar a sülyedő léghajót sodorta — egy száraz halvány körvonala látszott. Csakhogy az a száraz még legalább harmincz tengeri mértföldnyire volt előttök. Elérkeznek-e oda? vagy előbb buknak a tengerbe? Ez volt a kérdés.

Rövidítsük meg az olvasó várakozását. Félóra mulva a léghajó már nem tarthatta magát; csaknem a vizet sodorta; s a száraz alig látszott közelebb. Tetemesen közelebb volt pedig, csakhogy előbb magasból nézték, most csaknem egyenlő színvonalból. Ismét negyed óra mulva a véstől korbácsolt tenger hullamai már elérték a léghajó alját s a gömb zsineghálózatát megnedvesítették. A léghajót azonban a hatalmas szél még fentartotta s tovább sodorta. S még néhány perc — nem egész egy negyedóra

— a léghajó egy fővényzátonyon — a sziget szélén, de mégis szárazon feneklett meg.

A földre hullott léghajóból négy férfi szállott le. Sem az eb, sem az ötödik utas nem volt ott. Hová lett? Nem vette észre egyik sem, mikor tűnt el. Valószínűleg a hullámok, mikor fölcaptak, sodorták le a zsinegek közül.

— Talán uszással próbál menekülni! Mentsük meg, mentsük meg!

S mind a négyen arra felé siettek, a honnan jöttek. — Mi pedig azalatt mondjuk meg, kik voltak s honnan jöttek a vakmerő léghajósok.

Második fejezet.

A hajótörtek.

Kik voltak tehát e vakmerő hajósok, kikről a szó valódi értelmében elmondhatjuk, hogy szemünk előtt az égből estek alá?

Biz azok sem életmódra léghajósok, sem természetbuvárok nem voltak. Hadi foglyok s szökevények voltak. Ez volt röviden a történetük.

Richmondból jöttek, melyet a déliek oltalmaztak a Grant Ulysses tábornok ostroma ellen. Ugyanazon év 1865. februárban Smith Cyrus, az északi hadsereg egyik legkitünőbb mérnöktisztje, Massachusettsből való, negyvenöt éves, szikár, csontos, magas férfiú, kitűnő tudós, kire az északi államok kormányja a háboru alatt az összes vasutak igazgatását bizta, ki a mellett a csaták java részében is részt vett, — végre a Richmond melletti csatában megsebesült, elfogatott s hadi foglyul a várba vitették.

Hogy Smith Cyrus a háboruban fontos egyéniség volt s az északi hadseregben a legelőkelőbb helyek egyikét foglalta el, azt természetesnek találhatták mindazok, a kik őt ismerték. Olyan ember volt, a milyenekre a háboruban a legnagyobb szükség van: a tudományosan képzett katona elméleti ismereteit, a tett, a kivitel emberének minden tulajdonaival: a bátorsággal, ügyességgel, testi erővel, kitartással és gyakorlatiassággal egyesítette magában. Ő azon mérnökök közé tartozott, kik miután mindent megtanultak, a mit az iskolában könyvből lehetett megtanulni, azon kezdték a dolgot, hogy kezökbe vették a csákányt és a kalapácsot, s a kézi ügyességet is megszerezték magoknak, mint a hogy a jó tábornok közlegénységen kezdi. S valóban, kézi ügyessége nem volt kisebb, mint észbeli képessége. Izmai ereje rendkívül ki volt fejtve. Ép annyira a tett mint az eszmék embere, minden megerőltetés nélkül, csaknem játszva vitte ki, a mit elgondolt, és soha sem esett nehezére a legkétségesebb körülményekkel is szembeállania. A mily tanult, ép oly gyakorlati ember letére mindenben feltalálta magát, s a mellett a legfelségesebb véralkattal bírt, s minden körülmények közt azt a három tulajdont egyesítette magában, melyekből együtt véve áll az emberi erély: szellemi és testi tevékenységet, a szenvedélyes törekvést és akaraterőt. Jelszava ugyanaz lehetett volna, mint az Orániai Vilmosé: »nincs szükségem reményre a vállalkozáshoz, sem sikerre a kitartáshoz«.

Smith Cyrus a mellett a megszemélyesített bátorság volt, mint katona is. Említettük, hogy a nagy háboru csatáinak java részében jelen volt és tevékeny részt vett azokban. Pályáját Grant Ulysses alatt mint illinoisi önkéntes kezdvén meg, ott küzdött Paducahnál, Belmontnál, részt vett Korinth

ostromában, a Fekete-folyam melletti harcban, a Potomacnál; mindenütt úgy harcolva, mint illet azon tábornok oldala mellett, a ki a veszteségei felől hozzá intézett kérdésre azt felelte; »Nem szoktam számlálni a halottaimat«. És Smith Cyrus százszor is azok közt lehetett volna, a kiket a rettenthetetlen Grant tábornok »nem szokott számlálni« — de szerencséje nem vala kisebb, mint vakmerősége, s míg ő nem kimélte magát, a halál — valamely szeszélyből — kimélni látszott őt — egész azon perczig, melyben, sulyosan megsebesülvén a richmondi csatatéren, foglyul esett.

Ugyanakkor, s ugyanott, egy más fontos egyén, a »New-York-Herald« hadi tudósítója, Spilett Gedeon is elfogatott s szintén Richmondba került.

(Folyt. köv.)

Különös gyógy.

— Elbeszélés. —

Irlandban Cork város 1760-ban emlékezetes eseménynek volt színhelye. Nevezetesen egy Patrik O'Rourke nevű hirhedt haramiát akasztottak fel akkor. Estefelé volt végrehajtandó a kivégzés s az utcák tömve voltak a vesztőhelyre hullámzó sokasággal, mely szemtanuja akart lenni az izgalmas látványnak.

Két csinos külsejű fiatal ember szintén a nevezett hely felé tartott; karon fogva haladtak, s minél tovább mentek, annál sűrűbb tömegbe jutottak, végre kiérték a nagy térre, melynek közepén emelkedett a végzetes faalkotmány. Na, itt már szinte kellemetlen volt a szorongás.

A vesztőhelyet körülvevő közönség egyébiránt nagy részben az irlandi nép szemetjéből s aljas semmirekellőiből állott, kik előtt a hirhedt rabló halálra hurczoltatása a világon a legérdekesebb esemény volt. Itt-ott lehetett hallani felszólalásokat, melyek Patrik hőstetteit dicsőíték s majd a mély szánalom kifejezéseit a felett, hogy a nevezett férfiú végre mégis a hóhér kezeibe került.

Az említettük két fiatal ember, a mennyire csak lehetett, távol tartózkodott a csöcselék néptől, melynek társaságába jutott. Ők különben egészen különböztek is a környezettől. Már köpenyeiket is oly szellemes különccséggel kerítették vállaikra, hogy ebből mindjárt gyanítani lehetett, miként az akkor Corkban játszó színésztársasághoz tartoznak. És csakugyan úgy is volt; mindketten Thalia kopasz képű papjai voltak.

— Nézd csak Fülöp — szól az egyik, egy magas növésű, csontos arcú ifju — itt, hol az előadás semmibe sem kerül, itt gyülik össze ez a czudar irlandi nép. A művészet csarnoka majdnem minden este üresen áll. S ime, az akasztásra mind eljön, aki csak lábán járhat. Azt hiszem, Fülöp, jó üzlet lenne, ha a haramia-király hőstetteit drámává dolgoznád s mint látványosságot, a szinpadra hoznád. Az talán mégis csak birna valami vonzerővel s téged híressé tenne. Az itt összegyűlt csöcselék mind elhozná sillingjeit a színház pénztárába s az igazgató nem tengetne tovább is bennünket félfizetésen, mikor itt Corkban, az ürök és barmok szép városában, az egyiptomi husos fazekakat reméltük feltalálni.

— Az élet a csalódások folytonos láncolata, barátom — mond a másik, egy takaros kis ember,

csinos fiatal arczzal, élénk barna szemekkel. — Csak annyit mondok neked, Barry, hogy én nemsokára levetkezem a komédiás ruhát s visszatérek orvosi hivatásomhoz. Az ábránd-képek eloszlottak s a remények, melyeket a művészet és irodalom iránt tápláltam, már csak mint csalfa hiábavalóságok élnek emlékemben.

— Ugy van a színészettel is, mint az orvosi tudományal — véle a bajtárs. Most színész vagy, kit a közönség nem akar elismerni; költő, kit a kritika üldöz. De hát azelőtt, mikor doktor Glover Fülöp voltál, jobban ment-e dolgod? — Nem. Orvos voltál, kihez egyetlen beteg sem menekült, s ha most ismét a másik nyeregbe ülsz, jövőre sem fog jobban menni állapotod, kivált itt Irlandban, hol nem sokat fognak adni hippokratesi bölcsességedre.

— Egyetlen ügyes, szerencsés kura, még ha a bűbájosság színezetével bir is, hatalmasan felemelhet bármely orvost, édes Barrym. Hisz csak ily szerencsés véletlen adná elő magát reám nézve, mint ahogy már néhány kollegámmal történt. Majd elcsudálkozniál akkor, midőn látnád, hogy saját fogatomon s a bakon szerencsen inással járnék.

— Én már többször gondolkoztam azon, hogy rajtad segítenék. Hát ha én magamat halottnak tettetném s te engem feltámasztanál?

— Az nem megy — nevetett Glover. Már ily csalást csak nem követnék el — s épen veled.

Mig így beszéltek, a körülállók moraja jelentette, hogy jön a siralmas kíséret. Az utca végén csakugyan látni lehetett, hogy egy kocsi közeledik, két fekete ló által vonatva, a dragonyosok erős fedezete alatt. Amint a kíséret az utcából kikanyarodott, látni lehetett az elíteltet, amint teljes ornátusban ült a kocsin, mellette egy pap folytonosan beszélt s készítette őt a másvilági utra.

Egy másik kocsiban a megyebíró, törvényszéki megbízott társával követte a gyászmenetet.

Patrik O'Rourke, a híres rabló, erős testalkatu, érdekes arczu ember volt. Minden vadsága daczára is valami nyers, komikus kifejezés ült arczán, még abban a kellemetlen pillanatban is, midőn az akasztófa a létrával készen álló hóhérral a kocsin ülőknek szemébe tünt. Patrik ez utolsó útjára tőle telhető eleganciával öltözött fel. Finom posztóruha volt rajta, inggallérát feketeselyem nyakkendő körítette s göndör haját fehér gyapjusapka fedte.

Amint a tömeg közt csendesen elhurezoltatott, látszólagos meglepéssel vette a szájalom és a gyász kifejezését, mely a nyers tömeg között hangosan nyilatkozott. Egyik-másik ismerősehez barátságosan hajlott, mely kétes egyének aztán ezt a bizalmat nagy megtiszteltetésnek vették. »Szerencsés utat — boldog kimulást!« hallatszék itt-ott s még oly nők is számosan akadtak a tömegben, kik hangosan zokogtak. — Az avatatlanok előtt úgy tűnhetett volna fel, mintha nem is a híres rablót, hanem az igaz ügy egy martírját vinnék halálra.

Mikor a menet a kivégzés helyére ért, a dragonyosok tiltakozása ellenére is, több csavargófele tolakodott az elítélthez, felajánlva azt — az akkor nem szokatlan — szolgálatot, hogy majd huzzák ők lábait lefelé, mihelyt a hóhér a létráról letaszítja. Patrik megköszönte ezt az ajánlatot, de kijelentette, hogy erre nincs szüksége, mert holtteste rokonai által vissza van kérve. Tehát hagyják a dolgot egészen a hóhérra. Ez a nyilatkozat nagy hatással volt a környezetre s mindenki nyugodtan várta a történéndőket.

Barry, ki az elégtelen Gloverrel szintén egészen közel furakodott s mindenre nagyon ügyelt, mosolyogva sugta barátjának:

— Ugy látom, itt alkalmat fogsz találni orvosi nagy tett végrehajtására, mely, ha sikerül, téged Irhon legnépszerűbb orvosává tesz.

— Nem értelek — mormogta Glover elbámulva.

— Nem, ördögbe; hát nem hallod, hogy Patrik holttestét rokonai visszakérték s az a végrehajás után át is fog nekik adatni. Hallottad, hogy az elítelt visszautasította a szolgálatot, mely szerint lábainak huzása által halálát siettesék. Ebből az következik, hogy kísérletet fognak tenni Patrikot ismét életrehozni, mihelyt az akasztófáról levéttetik s kiszolgáltatik. Ezt a kísérletet már néhányszor alkalmazták Irlandban, de mint tudom, sikertelenül s végre most is meg fogják próbálni.

— Nos, hát aztán?

— Hát: ami száz kísérletre nem sikerült, a százegyedikre mégis sikerülhet. Én nem vagyok orvos, de úgy gondolom, hogy Patrikkal sikeresen végre lehet hajtani. Nézd meg azt az embert, micsoda életerő lakik benne, csupa vastermészet.

Barry oly komolyan beszélt, hogy Glover kezdte a dolgot megfontolni.

E közben elközelgett az akasztás pillanata. Az elítelt a hóhérral felment a létra közepéig. A végzetes kötél nyakára tétetett s a gyapju-sapka szemére huzatott. A megyebíró által adott jelre a hóhér áldozatát letaszította a létráról. A nagy test néhány másodperczig himbálódott a levegőben, azután életlenül nyult ki.

A művelet oly pontosan sikerült, miszerint a nép semmi okot nem talált arra, hogy a hóhért szitkok özönével áraszsza el, mint a hogy néha történni szokott. A tömeg nyugodt maradt, de a térről nem távozott el estig, midőn a test a megyebíró parancsára levágotott, koporsóba tétetett s a rokonoknak átadatott. Ezek gyorsan elvitték a holttestet, és pedig egy erre már előre kijelölt közellező házacskába, mely egy korcsmárosé, az akasztottnak jóbarátjaé vala. A nagy néptömeg szétoszlott, némelyek a gyászmenetet kísérték s ezekhez csatlakoztak Glover és Barry is.

A többivel betolakodtak ők is a korcsmáros házába s látták, hogy a holttestet a koporsóból kivesszik, egy asztalra fektetik s kísérleteket tesznek életrehozatalára. Őt vagy hat ember erősen dörzsölte, de néhány percz múlva felhagyott azzal, kinyilatkoztatva, hogy hasztalan itt minden fáradozás.

— Hisz nem helyesen cselekesznek — sugá Glover barátjának.

— Jó emberek — szólott most Barry mennydörgő hangjával — itt van egy doktor Dublinból, jobban ért ő ahhoz, mint kegyetek.

— Hohó! — kiáltott fel a korcsmáros meglepetve s figyelmesen szemlélve a két uri embert.

— Hát önök hogy jöttek ide?

— Tulajdon lábainkon — felelt Barry nyugodt kedélyvel. — Mi békés emberek vagyunk, kik örülünk annak, ha szerencsétlen embertársainkon segíthetünk, bárha a halál vette légyen is karjaiba.

— Na hát segítsenek — mond sietve a korcsmáros. — Ha a doktor ur egy ötven fontos bankjegyért felajánlja szolgálatát, akkor lásson munkához.

— Megkísérlem — mond Glover határozottan, mialatt közelebb lépett. Azután nagy ügyességgel kezdte alkalmazni mindazon módszert és eljárást,

melyet a gyógyászat nagymesterei századéves tapasztalatok után mint legjobb sikerűt ismertek el arra nézve, hogy tetszhalottakat vagy megfulladtakat életre hozzanak. Bár hihetetlennek láttassék is a dolog: a fiatal orvos erélyes fáradozását siker követte. Nem telt bele egy óranegyed s Patrik O'Rourke felébredt a halál álmából s a jelenlevők nagy öröme, nem sokára életjelt is mutatott. Felültették azonnal s ily helyzetben némán, zavartan nézett maga körül, mintha nem tudná felfogni, mi történt vele. De mikor barátja, a korcsmáros, egy pohár pálinkát a torkába öntött, az hirtelen eszméletre hozta őt, felkelt s elkezdett járni, először ingadozva, de erős természete bámulatos gyorsasággal állította őt vissza egészen az életnek a halálos ugrás után.

— No pajtás — mondá neki a korcsmáros, Gloverre mutatva — itt áll előtted a dublini orvos, ki téged megmentett. Bizony mi felőlünk örökre aludhattál volna.

A haramia a színész-doktort oly különös átható tekintettel nézte, hogy az szinte megijedve húzódott félre.

— Jól van — mond alig érthető, rekedt hangon, mert az összeszorított gége nem adta még jól ki a hangot. — Uram, ezt nem fogom elfeledni soha.

— Ötven fontot kap a doktor a kuráért — mondá a korcsmáros, mialatt erszényéből egy bankjegyet vett ki.

— Nem fogadom el — szolt Glover visszatúsítólág.

— De csak vedd el — sugá Barry neki — majd hasznát veheted.

— Már amit megígérttem, annak meg kell lenni — mondá a korcsmáros, átnyujtva a bankjegyet. — S most, uram, még egy jó tanácssal szolgálok, meneküljön minél hamarább, míg a megyebíró körmei közé nem kerül.

Glover barátjára nézett, ki gondolkodva vont vállat; mindegyre világosabb lett előtte, hogy vétket követett el a törvény ellen. A rabló a maga részéről szintén menekülésre készült; kint egy zsákutczában készen tartatott számára egy ló. Csakhamar utrakészen volt, s elhagyta a házat, kísérve a bentlevők csoportja által. A korcsmáros nyeregbe segítette őt, utitársul egy üveg pálinkát dugott nyeregtáskájába. A haramia elvágatott, csakhamar a sik mezőn volt, néhány perc múlva már nem látták sehoh.

— Most már nem fogják őt megcsipni, — mondá a korcsmáros elégtel mosolylyal. Patrik O'Rourke nem hagyja magát másodszor megfogatni. Kiveszi pénzét a bokor alól, hova elásta, s elhagyja az országot.

— Hát ha megint elfogják? — kérdé Glover.

— Akkor újra felakasztják, — felelt a korcsmáros.

— Édes barátom, — szolt Barry, mikor barátjával haza felé ment — a dublini orvos holnap a legnépszerűbb doktor lesz egész Corkban, kivált a köznépnél. De én azért azt tanácsolnám mégis neked, hogy lábaidat gyorsan mozgásba hozd, mielőtt az Igazság-asszony utánad küldené szolgálait, hogy megcsipessen s elégteltelt vegyen a rajta elkövetett sérelemért.

— De hát hogyan is tanácsolhattad te ezt nekem? — mond Glover kedvetlenül.

— Hát tudod, csak úgy gondoltam, hogy ezt a bolond ötletemet jó lenne megkísérteni s ugyancsak

derekasan sikerült. Hanem nem az a beszéd már most; van-e elég pénzed?

— Az ötven fontos bankjegyen kívül talán három guiné van zsebemben.

— No hát én kölcsönzök neked még öt fontot s azzal kényelmesen átmehetsz Londonba.

— Jobb is nekem úgy, — mond Glover határozottan — Londonban tudományomat s tehetségemet érvényesíthetem, néhány év múlva talán saját fogatomon is járhatok.

— Isten segítsen rá, barátom, — viszonzá Barry elégtel. Ez a remény nem fog megszegyeni-teni mindaddig, míg én is tehetek valamit. Mint-hogy Londonban senkit sem ismersz, ajánló-levelet irok melletted Goldsmith Olivér barátomhoz.

A fiatal színész-orvos nagyon hálásan fogadta ezt a baráti ajánlatot s távolról sem gondolt arra, hogy barátja ismét pajkosságot üzne vele. Másnap elhagyta Corkot, mikor már az egész város tudta, hogy Patrik O'Rourke feltámadt a halálból; a dublini orvosnak nagy hire lett, de ő akkor már távol volt s egy hét alatt elérte Londont.

II.

Goldsmith Olivér orvos, kihez Glover, Barry ajánló leveire támaszkodva, természetesen először menekült, ép akkor lépett a dicsőség első fokára. A tetszés, melyet 1760. január óta megjelent »Chinai levelei« keltettek, oly helyzetbe segítette őt, hogy előbbi regényes lakását jobbal cserélhette fel s új lakásán szokott nyájassággal fogadta ir földijét Dublinból.

A mit Goldsmith a fiatal jövevényért tehetett, az bizony nem sok volt, mert maga is folytonos pénzzavarban élt, orvosi tudománya s költői tehetsége daczára is. Glover visszatér előbbi életpályájára, de siker nélkül; mint orvost nem keresték, mint írórt nem ismerték el s így nyomorúságosan élt, ismeretlenül, küzdve a szűkséggel, míg egy különös kaland hirtelen megváltoztatta sorsát.

Egykor Portsmouthba utazott abból a célból, hogy hátha valamelyik hadihajón mint orvos alkalmazást találhatna. Biz ez a kísérlete sem sikerült. Csüggedten, leveretve utazott vissza. Vidám kedélye most lehangolt volt, annyira, hogy figyelemre sem méltatta utitársait a postakocsiban, kik szintén nem sokat törődtek ő vele. A társaság utközben gyakran változott, majd minden állomáson bucsut vettek az utasok s ismét mások léptek be. Csak a szegény Glover ült némán, hitelezőire s a nyomorokra gondolva, melyek Londonban reá várakoztak, melyek elől menekülni akart s melyeknek megint kérlelhetlenül karjaiba került.

Az utolsó állomáson, London felé, épen vásár volt, s ez az utasok nagy részét ott tartóztatta, úgy hogy csupán egy öreg ur, ki két szép fiatal hölgygel utazott s a kedvetlen Glover maradtak a postakocsiban.

Nemsokára este lett s az egész vidék homályba borult. Egy erdő szegleténél, hol az országút kanyarulatot vett, a koci hirtelen megállott. A bentülők lödögést hallottak, majd rövid szóváltást — egy ismeretlennek fenyegetését s a kocsisnak rimánkódó hangját. Nemsokára egy lovas jött a koci ajtajához, álarcczal fedett fejét s hosszú pisztolyát bedugta, mialatt egész nyugalommal mondá:

— Uraim és hölgyeim erszényeiket kérem!

A két fiatal hölgy rémulten sikoltott fel, míg az öreg férfiú készséggel nyújtotta át erszényét a rablónak.

Az ily meglepetés akkoriban London környékén nem volt ritkaság. Különbén ezek nem raboltak hosszasan, s többnyire gyorsan végeztek s megelégedtek azzal, a mit adtak nekik; az alku aztán mindkét részről ép oly hideg vérrel, mint udvariassággal ment véghez.

Mikor az öreg ur felmentette magát a további kötelezettség alól, kijelentette, miként a fiatal hölgy az ő két leánya, kik védelme alatt utaznak s pénz nincs náluk. Az álarczos férfiú ezzel a nyilatkozattal megelégedett. Hosszu pisztolyát most Glovernek tartotta, ki egészen hátul ült a szegletben s eddig nem is tett készületet csekély pénzkészletének elővételére.

A kocszi lámpája megvilágította a fiatal ember arcát, ki amint az álarcz alatt szikrázó szemeket várakozásteljesen s parancsolólag magára lövellni, a pisztoly száját pedig fenyegetőleg tátogni látta: beismerte, hogy a gonosz játékhoz jó arczot kell csinálni s azért mély sóhajtással elővette sovány erszényét.

Ebben a pillanatban a rabló nagy meglepetést mutatott s leeresztette pisztolyát.

— Ön nemde a dublini orvos? — kérde csöndes, rekedt hangon.

— Patrik O'Rourke! — kiáltott fel Glover. Hogyan, hát ön hála fejében, azért, hogy életre hoztam, mikor egyszer már felakasztották, kirabol engem?

— Foglalkozásom az, — mondá a rabló — de ön uram, szabadon mehet; nem veszem el pénzét, csak egyet ígérjen meg.

— Mit?

— Ha megint felakasztanak — s az ördög tudja, mikor csipnek el, mert most ugyancsak szaglálódnak a zsványfogók — akkor uram ön engemet ismét megkísérel életrehozni és pedig oly buzgalommal, mint már tette.

— Valóban, ön sokat kíván.

— Esküdjék meg, hogy megteszi.

Az álarczos ember felemelé pisztolyát ismét, de nem annyira fenyegetésből, mint inkább gépiesen, csupa szokásból. Glover jobbnak tartotta megtenni inkább a kívánt ígéretet, melyet úgy sem volt szükség teljesítenie, mert a londoni akasztás sikeresebb, mint a corki.

— Megigérem, szólott egész komolysággal. Ha ön ismét oly bajba jut, mint az volt, melyből Corkban kimentettem, megteszek mindent javára, azt ígérem. Meg van elégedve ezzel, Patrik O'Rourke?

A rabló fejével intett s élte megmentőjének valami tárgyat dobott ölébe. Azzal megfordította lovát s elvágtatott egy mellékuton az erdőbe.

— Haladjunk! — szólott ki az öreg ur a kocsiból.

A kocsis cserditett s a lovak ügetve haladtak tova.

A két fiatal leány megfordította fejét s kíváncsian tekintett az ifju emberre. Ez a maga részéről felvette a tárgyat, melyet a rabló neki talán mintegy foglalóul a később bekövetkező fardozásért dobott oda. Ez az öreg ur erszénye volt. Glover megismerte azt azonnal, mert jól látta, mikor az imént kiadta volt a rablónak. Most így gondolkozott magában: ezek a fiatal leányok meglátták s felismerték már a kék selyem erszényt, tehát őt a

rabló czimborájának tarthatják. Ez a gondolat igen kellemetlenül hatott reá.

Azonban csakhamar készen volt azzal, hogy mit tegyen.

Az öreg urhoz fordult s visszaadta erszényét.

— Engedje meg, hogy tulajdonát visszaadjam, mondá. Ah, uram, — folytatá, midőn az öreg urnak elbámulását észrevette — ne gondoljon felőlem rosszat, hogy ily gonosz ismeretségem van; ez az oka talán az én mostani szerencsétlenségemnek, ez az oka, hogy Irlandot elhagytam s Londonba jöttem.

— Hát ön irlandi? — kérde az öreg ur.

— Dublinból való vagyok; doktor Glover Fülöp.

— Ön orvos?

— Fájdalom, az vagyok, — sóhajtá fel Glover — orvos, betegek nélkül. Ön talán tudja, mit tesz az? Isten tudja mi ennek az oka; hiszen talán ügyességre én sem vagyok hátrább másnál. Corkban egykor egy felakasztott embert támasztottam fel, ezt az átkozott Patrik O'Rourket, kivel csak az imént volt bajunk.

— Ugyan beszélje el, kérem, ezt a történetet, — kéré az öreg ember, kit a fiatal utas vallomása mulattatni kezdett. Hallottam önnek a rablóval való szóváltását s ez nagyon kíváncsivá tett engem arra, hogy többet is megtudjak. Ön irányomban egész bátorsággal teheti azt, hiszen én önnek földije vagyok, szintén irlandi s orvos. Én O'Meara doktor vagyok, király ő felségének házi orvosa.

Glovert nagyon érdekelte az öreg utitárs egyénisége.

Azután egész őszinteséggel elbeszélte a színeszetnél, a szépirodalomnál tett szerencsétlen kísérleteit s az orvosi szakmában kifejtett sikertelen működését. Kapcsolatban ezekkel elmondta Patrik O'Rourkkal való kalandját oly részletesen, mint amily hiven csak vissza tudott emlékezni. A raló életre hozatalának műtételét egész tudományossággal adta elő, melyekből a két leány keveset értett ugyan, de a melyeket O'Meara doktor, tetsző fejbőlintásokkal kísért.

Igy értek Londonba, hol a késő este daczára is oly nagy volt még az utczai zaj, hogy a beszélgetést nem lehetett tovább folytatni. Glover azonban e rövid utolsó állomás közben többet nyert, mint amennyit valaha csak remélni is merészelt. — Doktor O'Meara szép ajánlatot tett neki. Nevezetesen, hogy segéde legyen számos magán-gyógyitáznál. A fiatal ember örömmel fogadta ezt az ajánlatot, mely őt a nyomorból kiszabadítani ígérte.

Uj működési kört talált most, melyben kitűnethette magát, ami sikerült is neki. Minthogy alapos tanulmányokkal birt s igen ügyes orvos volt, az előkelő világ csakhamar elismerte őt s még két év sem telt el, midőn legkeresettebb, legkedveltebb orvos vala a gazdagok szalonjaiban. Azonban O'Meara doktorral folytonos összeköttetésben maradt, kinek egyik leányát Maryt később elvette.

Ifjuságának álmait teljesülve látta. Csinos fogaton járt betegeihez, hátul a bakon valódi szerezcsinással. Fájdalom, hogy vidám barátja Barry, mitsem tudott arról mert az Irlandban kiűtött ragály hirtelen magával vitte őt.

Patrik O'Rourke ra rossz napok következtek. A londoni rendőrség főnöke: Fieding John, mikor a hirhedt rabló garázdálkodásait már nem lehetett tovább tűrni s minden üldözés hiában volt, átöltöztetett fegyveres embereit a postakocsikba ültette s

ugy utaztatta őket London környékén. Mikor Patrik egyszer vesztére egy ily kocsit megtámadott, a békés utasnak látszó rendőr pisztolyt rántott elő s lelőtte a rablót lováról, úgy, hogy rögtön meghalt. — Mikor Glover Fülöp ismerősének gyászos kimultát a hírlapból olvasta, szánó mosolylyal mondá Maryjának: »Most már fel vagyok oldva igéretem alól. De azért még is sajnálom őt; ő volt életemben a legjobb patientem, mert közbejövetele nélkül soha sem ismeretek volna meg és soha sem lettél volna nőmmé!«

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Suhajda Gyula, Túrje, 5 korona 85 fillért; *Moldoványi Ferencz, Kiszács*, 6 korona 60 fillért; *Doór Ferencz, Alsó-Árpás*, 6 korona 60 fillért; *Tóth János, Báltaszék*, 6 kor. 60 fillért; *Kertész Albert, Felső-Galla*, 6 korona 70 fillért; *Várady Goesaltovszky Samu, Bánréve*, 7 korona 40 fillért; *Gyuricza Antal, Bihar-Püspöki*, 10 korona 20 fillért; *Kertész Márton, Piski*, 10 korona 80 fillért; *Rácz Ferencz, Kiszács*, 13 korona 10 fillért; *Kemény Pál, Budapest*, 13 korona 55 fillért; *Buzek Géza, Budapest*, 16 korona 43 fillért; *Schmelhaus Emil, Gány*, 17 korona 36 fillért; *Rosenheim István, Sárvár*, 18 korona 30 fillért; *Egyházy János, Esztergom*, 27 korona 60 fillért; *Enrlich József, Déva*, 29 korona 20 fillért; *Vécsei Frigyes, Budapest*, 57 korona 56 fillért köszönettel nyugtázzuk, megfelelően elkönyveltük. — *Stefanovitz Edgárd, Déva*, július és augusztus hónapokra; *Kuszenda Pál, Tepla*, augusztus és szeptember hónapokra; *Fabsitz Mátyás, Szent-Lőrincz*, október és november hónapokra; *Asbóth Lajos, Misulinovac*, október és november hónapokra; *Balogh János, B.-Szt.-György*, okt. és november hónapokra; *Wentzel Márton, Nagy-Kikinda*, október és november hónapokra; *Mozsik Béla, Budapest*, november óra; *Schill Károly, Lövő*, november óra; *Bálint Ferencz, Szill-Sárkány*, nov. óra; *Gávay Mihály, S.-A.-Ujhely*, november óra; *Listár János, Rákos-Csaba*, augusztus, szeptember, október, november és december hónapokra; *Dobos Ferencz, Kis-Czell*, október, nov. és december hónapokra; *Harmati István, Nagy-Károly*, november és december hónapokra; *Bálint Gyula, Budapest*, november és december hónapokra; *Wieszcák Henrik, Zólyom*, november és december hónapokra; *Németh Sándor, Gödöllő*, november és december hónapokra; *Baga József, Maros-Bogát*, november és decz. hónapokra; *Marton József, Németegyház*, november és december hónapokra; *Havasi Mihály, Nagy-Szeben*, decz. óra; *Iván György, Budapest*, december óra; *Tóth István, Zimony*, december óra; *Rigasz András, Jernye*, december óra; *Simon Ede Dániel, Perjámos*, december óra; *Faragó Imre, Temesvár*, december óra; *Brodák Ferencz, Szt.-István*, december óra; *Tóth Mihály, Kaposvár*, decz. óra; *Szász Zsófia, Győr*, december óra; *Sehorsch József, Sejpp*, december óra; *Barabás Károly, Belovár*, december óra; *Klucsik István, Zólyom*, december óra; *Miklós Gyula, Győr*, december óra; *Deutsch Ármin, Fogaras*, december óra; *Tolmáts István, Budapest*, decz. óra; *Hegedüs Mihály, Budapest*, december óra; *Józsa Bertalanné, Budapest*, december óra; *Kancz Ferencz, N.-Dömölk*, december óra; *Horváth Páj, S.-A.-Ujhely*, december óra; *Nagy András, Királyháza*, december óra; *Mudrony Gábor, Szatmár*, december óra; *Kovács Géza, Budapest*, december óra; *Praxl Antal, Budapest*, december óra; *Jaskó György, Salgó-Tarján*, november, december és január hónapokra; *Gál Dénes, Gyéres*, nov., december és január hónapokra; *Pelyhe Lajos, Füzes-Abony*, november, december és január hónapokra; *Kis*

István, Péczel, november, december és január hónapokra; *Fehér Ernő, Rákos-Palota*, december és január hónapokra; *Ugrai Mátyás, Budapest*, december és január hónapokra; *Hübsch Ferencz, Rákos-Keresztur*, december és január hónapokra; *Markó Sándor, Budapest*, december és január hónapokra; *Éder Károly, Felső-Szrnye*, december és január hónapokra; *Sterk József, Versecz*, december és január hónapokra; *Nyáry Sándor, Normanci*, december és január hónapokra; *Reinhold Rezső, Budapest*, december és január hónapokra; *Csernus Károly, Budapest*, decz. és január hónapokra; *Vincze József, Pécs*, december és január hónapokra; *Molnár Éva, Budapest*, decz. és január hónapokra; *Lucsányi Pál, Szolnok*, december és január hónapokra; *Beszédits Sándor, Hatvan*, december és január hónapokra; *Gombos János, P.-Ecség*, december és január hónapokra; *Pallosi József, Vinkovce*, december és január hónapokra; *Molnár Ferencz, Fogaras*, december és január hónapokra; *Hoffmann Mihály, Budapest*, december és január hónapokra; *Szrubián Ede, Temes-Kubin*, december és január hónapokra; *Nyiri Dezső, Debreczen*, november, december, január és február hónapokra; *Chrien Ádám, Selmezbánya*, január és február hónapokra; *Turcsógi Pál, Ohát, Koós*, január és február hónapokra; *Für Vilmos, Fogaras*, január és február hónapokra; *Lendvai Mihály, Hadház*, január és február hónapokra; *Gaál Nándor, Párkány-Nána*, január és február hónapokra; *Süli Pál, Szeged*, február óra; *Huber Ede, Felső-Nyék*, február óra; *Gergely János, Losonc*, február óra; *Puschnig Emil, Triest*, november, december, január, február és márczius hónapokra; *Halász Ferencz, P.-Poó*, január, február és márczius hónapokra; *Hegedüs József, Szolnok*, január, február és márczius hónapokra; *Fröhlich Károly, Murány*, január, február és márczius hónapokra; *Darás László, Szárarvám*, január, február és márczius hónapokra könyveltük.

Felelős szerkesztő: **Turtsányi Vilmos.**

POLGÁR SÁNDOR

orvosi mű- és kötszerész
Budapest, VII. Erzsébet-körut 50

legjutányosabban beszerezhetők legjobb találmányu sérvkötők. összes betegápolási eszközök és kötszerek, Haskötők, egyenestartók, orthopaediai fűzők és járógépek, valamint müláb és műkéz saját műhelyében a legpontosabban készül.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Fenti czimre ügyelni tessenek.

Egyesületünk tagjai ezen hirdetés előmutatása esetén 10% engedményben részesülnek.

Háztartási iskola.

Budapest, VII. Rottenbiller-utcza 15. sz.

A főváros egyik legkiválóbb intézete, ahol a délelőtti órákban polgárleányok és előkelő uri hölgyek tanulnak sütni, főzni, varrni igen csekély díjazás ellenében. Az iskola br. *Dániel Ernőné*, az ország egyik legkiválóbb mánásasszonyának gondozása alatt áll, ki személyesen is örökdi az oktatás helyes iránya felett

Igazgató: *Szécskay István*, vezető: *Balázs Sándorné*, kézimunka-tanító: *Koncza Ida*.